

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВО

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

СТАНОМ НА 20 ВЕРЕСНЯ 2016 р.

Київ
«Центр учбової літератури»
2016

УДК 340.130.53:35.072.22(477)
ББК 67.400.1+66.3(4Укр)
З-33

Упорядник:

Петков Сергій Валерійович, доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Боднарчук Олег Григорович, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри господарського права та процесу Університету державної фіскальної служби України;

Соболь Євген Юрійович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри правознавства Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка.

Запобігання корупції. Законодавство. [текст] практичний посібник. – К. : **З-33** «Центр учбової літератури», 2016. – 392с.

ISBN 978-611-01-0735-8

Посібник розрахований на осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та прирівняних до них осіб, які є суб'єктами, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції», на уповноважених осіб, відповідальних за реалізацію антикорупційних програм, а також на суддів, прокурорів, слідчих, детективів та адвокатів.

УДК 340.130.53:35.072.22(477)
ББК 67.400.1+66.3(4Укр)

ISBN 978-611-01-0735-8

© Центр учбової літератури, 2016.

ВВЕДЕННЯ

14 жовтня 2014 року Верховна Рада України прийняла Закон України №1700-VII «Про запобігання корупції», який визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Закон №1700-VII набрав чинності з дня, наступного за днем його опублікування, а саме 26 жовтня 2014 року і був введений в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності, а саме 26 квітня 2015 року.

Відповідно до статті 4 Закону №1700-VII центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, є Національне агентство з питань запобігання корупції.

Національне агентство з питань запобігання корупції своїм рішенням №2 від 10 червня 2016 року визначило 01 вересня 2016 року початком діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.

З набранням чинності Законом №1700-VII втратив чинність Закон України №3206-VI від 07 квітня 2011 року «Про засади запобігання і протидії корупції», крім положень щодо фінансового контролю, які втратили чинність з початком роботи системи подання та оприлюднення відповідно до Закону №1700-VII декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Національне агентство з питань запобігання корупції 10 червня 2016 року прийняло рішення №2 «Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування».

Згідно Закону України №1022-VIII від 15 березня 2016 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей подання службовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру у 2016 році» у 2016 році службові особи, які на день початку роботи зазначеної системи займають згідно зі статтею 50 Закону №1700-VII відповідальне та особливо відповідальне становище, зобов'язані подати щорічні декларації за минулий рік у порядку, встановленому Законом №1700-VII, протягом 60 календарних днів після початку роботи системи.

Відповідно до частини першої статті 3 цього Закону №1700-VII суб'єктами, на яких поширюються дії цього Закону, є:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) Президент України, Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник, Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністри України, міністри, інші керівники центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, та їх заступники, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова та інші члени Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

б) народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови;

в) державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;

г) військові посадові особи Збройних Сил України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та інших утворених відповідно до законів військових формувань, крім військовослужбовців строкової військової служби;

г) судді Конституційного Суду України, інші професійні судді, члени, дисциплінарні інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службові особи секретаріату цієї Комісії, Голова, заступник Голови, секретарі секцій Вищої ради юстиції, а також інші члени Вищої ради юстиції, народні засідателі і присяжні (під час виконання ними цих функцій);

д) особи рядового і начальницького складу державної кримінально-виконавчої служби, податкової міліції, особи начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України;

е) посадові та службові особи органів прокуратури, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, дипломатичної служби, державної лісової охорони, державної охорони природно-заповідного фонду, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної податкової політики та державної політики у сфері державної митної справи;

є) члени Національного агентства з питань запобігання корупції;

ж) члени Центральної виборчої комісії;

з) поліцейські;

и) посадові та службові особи інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим;

2) особи, які для цілей Закону №1700-VII прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону №1700-VII;

б) особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи, визначені законом);

3) особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та які виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією, — у випадках, передбачених Законом №1700-VII.

Корупція — це використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону №1700-VII наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону №1700-VII, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 3 Закону №1700-VII, притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Корупційне правопорушення представляє собою діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону №1700-VII, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Згідно примітки до статті 45 Кримінального кодексу України корупційними злочинами вважаються злочини, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені статтями 210, 354, 364, 364⁻¹, 365⁻², 368-369⁻² КК України.

Стаття 191. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

1. Привласнення чи розтрата чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні, - карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на строк до чотирьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

2. Привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем -

З М І С Т

— ВВЕДЕННЯ	3
— Закон України №1700-VII від 14 жовтня 2014 року «Про запобігання корупції»	23
— Закон України №1698-VII від 14 жовтня 2014 року «Про Національне антикорупційне бюро»	75
— Закон України №1682-VII від 16 вересня 2014 року «Про очищення влади»	103
— Закон України №1699-VII від 14 жовтня 2014 року «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки»	113
— Закон України №889-VIII від 10 грудня 2015 року «Про державну службу»	130
— Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції	181
— Закон України №251-V від 18 жовтня 2006 року «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції»	212
— Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією	213
— Закон України №252-V від 18 жовтня 2006 року «Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією»	223
— Додатковий протокол до Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією	224
— Закон України №253-V від 18 жовтня 2006 року «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією»	227
— Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією	228
— Закон України №2476-IV від 16 березня 2005 року «Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією»	233
— Постанова Кабінету Міністрів України №265 від 29 квітня 2015 року «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки»	234
— Постанова Кабінету Міністрів України №1195 від 16 листопада 2011 року «Про затвердження Порядку передачі дарунків, одержаних як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним установам чи організаціям»	271
— Постанова Кабінету Міністрів України №140 від 25 березня 2015 року «Про затвердження Порядку організації та проведення конкурсу з формування Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції»	274
— Постанова Кабінету Міністрів України №171 від 25 березня 2015 року «Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»	277
— Постанова Кабінету Міністрів України №563 від 16 жовтня 2014 року «Деякі питання реалізації Закону України «Про очищення влади»	288
— Постанова Кабінету Міністрів України №706 від 04 вересня 2013 року «Питання запобігання та виявлення корупції»	306
— Наказ Міністерства фінансів України №1100 від 03 листопада 2014 року «Про затвердження Порядку проведення перевірки достовірності відомостей, передбачених пунктом 2 частини п'ятої статті 5 Закону України «Про очищення влади», та форми висновку про результати такої перевірки»	311
— Наказ Міністерства юстиції України №383/5 від 18 березня 2015 року «Деякі питання проведення антикорупційної експертизи»	320
— Наказ Міністерства юстиції України №1380/5 від 23 червня 2010 року «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи»	323
— Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції №2 від 10 червня 2016 року «Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	344
— Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції №2 від 17 червня 2016 року «Про затвердження Переліку посад з високим та підвищеним рівнем корупційних ризиків»	345
— Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції №3 від 10 червня 2016 року «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	347
— Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції №5 від 09 червня 2016 року «Про затвердження Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції»	381
— Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції №1 від 18 серпня 2016 року «Про внесення змін до деяких рішень Національного агентства з питань запобігання корупції щодо функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	390

Примітка: міжнародні конвенції, закони, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, рішення Національного агентства з питань запобігання корупції, які наведені в даному посібнику, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, Національного агентства з питань запобігання корупції.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

ЗАКОНОДАВСТВО

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

СТАНОМ НА 20 ВЕРЕСНЯ 2016 р.

Підписано до друку 19.09.2016. Формат 60x84 1/8.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 44,10.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.